

непоштовање осталих политичких опција у Србији, цивилног друштва и експертског мишљења, односно непоштовање демократских процеса. Активно разбијање Демократске странке, дифамирање иначе солидних председничких кандидата Саше Јанковића и Здравка Поноша, многобројне крађе избора, посебно у Београду, те још много тога, јасно казују да Вучић не може прихватити да дели нимало власти, што иде тако далеко да се силом његова власт успоставља чак и у месним заједницама.

Вучићева СНС је освајачка партија, она је антисистемска, која није кадра изграђивати институције. Уместо тога, она их демолира и нашироко се спрда са њима. И то је сада проблем, морају се тражити савезници, како би они са Вучићем поделили одговорност за „националну издају“, како је он то означавао док је био комотан са временом. То је тешко учинити када је просечан члан његове партије и његов просечни гласач против тога, беспоговорно је за Русију, а против је Европске уније и Запада?

Можемо бити злуради па рећи да је то сасвим заслужена ситуација за њега – Вучић се коначно попео на сам врх своје некомпетенције. Зато широм отворених очију гледа на немили и непријатељски Запад, са молбом да му се приведу неке од проевропских и демократских партија, што се тренутно чини немогућим. Што се тиче десног политичког спектра, то ће урадити разне „службе“, које су одмах након избора почеле да „буше“ тзв. патриотске партије деснице, што и није чудо, јер је већина њих настала на чудан начин и у „присуству власти“. Ако би успео да направи коалицију са ССП, ПСГ, ДС или Заједно, то би био његов пораз, али и пораз ових, још увек, опозиционих партија. Зато ово све подсећа на мешавину идеја колоритних историјских и књижевних јунака – Нерона, Минхаузена, Остапа Бендера и Монтија Пајтона. Постмодернизам у своме најбољем издању.

НЕМАЧКО-ФРАНЦУСКИ ПЛАН МОЖЕ ДОВЕСТИ У ПИТАЊЕ СУВЕРЕНИТЕТ И ТЕРИТОРИЈАЛНИ ИНТЕГРИТЕТ СРБИЈЕ

Решење се не може базирати на кршењу Устава

Обавеза сваког грађанина и свих институција је обесхрабривање и дискредитовање сваког кршења Устава, узурпације власти и одлучивања изван институција система. Тим пре што немачко-француски план није утемељен на европским вредностима, а неки његови исходи могу бити и препрека европским интеграцијама

Битка за ресурсе: Укупна вредност минералних ресурса на КиМ је око хиљаду пута већа од кредита којима нас охрабрују да прихватимо француско-немачки план, и барем двадесет пута већа од свега што се у Србији створи за годину дана

Пише:
**Слободан Н.
Вуковасић**

П реговори са групом западних политичара о споразуму између Београда и Приштине узнемирили су јавност. Нетранспарентност и недоступност информација стварају осећај да нам је ускраћен утицај на одлуке које се доносе у наше име. Изјаве наших званичника сугеришу

да се припрема или је већ дат усмени, али судбински пристанак на препуштање дела грађана, суверенитета и територије у руке сепаратиста који подстичу етничко чишћење у намери да уклањањем српског становништва освоје и учврсте државност. Европске вредности свакако не обухватају повећање народа на КиМ људима који не презају од нових сукоба и перманентног насиља ради стварања „Велике Албаније“, који немају храбрости да се суоче са одговорношћу за киднаповање и убијање људи ради пресађивања органа, и под чијом влашћу нестају сведоци злочина.

У Србији се привремено окупирана територија назива гангренозном ногом и каменом око врата, говори се о нашој свепрожимајућој кривици због које морамо бити кажњени ампутацијом дела територије и суспендовањем елементарних људских права, док многи рационализују и прихватају чак и узурпацију власти и кршење Устава. У међувремену, хапсе се новинари који се противе властима, суспендују се јавни тужиоци, премлаћују народни посланици, док се грађани доводе у положај да бране Устав и државу од припадника сопствене елите. Позиви да се на непристојне понуде одговори захтевом да престане некажњени прогон нашег народа, као и отпори противуставном деловању и узурпацији власти осуђују се као ударање у ратне бубње, уз мрачне визије погубије и економске пропасти. Особито забрињавају гледишта о идентитету и слободи као казни и терету, уз прихватање самопорицања и предаје као олакшања, циља и коначног решења.

Премда се француско-немачки план приказује као „европски“, ради се о предлогу неформалне групе чија обећања не представљају обавезу за водеће државе, тако да не постоје гаранције у погледу кључних интереса Србије, међу којима је заштита елементарних људских права нашег народа у Србији и изван Србије, прекид подршке терористичким нападима на наш народ, кажњавање починилаца и обесхрабтивање прогона. Не гарантује се безбедност за наше грађане на КиМ, нити повратак прогнаних. Не штите се права својине појединаца, предузећа и цркве, чији ће архијереји морати да чекају сагласност Приштине да би били устоличени. Несигуран је и статус слободног дела Србије, нема препрека даљем распарчавању Републике нити

Премда се француско-немачки план приказује као „европски“, он је предлог неформалне групе чија обећања не представљају обавезу за водеће државе ЕУ, тако да не постоје гаранције у погледу кључних интереса Србије

постоје јасне, недвосмислене индиције да нас кључне земље ЕУ заиста желе за свог члана. Приступање Приштине међународним организацијама ствара потребу да се редифинише чланство остатка Србије, што може бити прилика за постављање питања целовитости преосталог, слободног дела Републике, и може водити у даље прекрајање граница уз нове сукобе и оружано насиље.

Нарочито забрињава околност да предлог неформалне групе не пружа гаранције у погледу приступања Србије ЕУ, док поједини чланови предлога скривају значајне препреке интеграцијама. Стварање нових граница на Балкану није у складу са декларисаним циљем придруживања целог региона ЕУ. Нова раздвајања се противе циљевима мултиетничког и мултикултуралног друштва, учврстила би аутократске власти и угрозила развој демократије и институција система и значајно удаљила регион од европских интеграција. У датим околностима, успех неформалне групе у изнуђивању неуставне усмене сагласности и престанак наших напора да придобијемо државе које би повукле признање Приштине могу увећати апетите у погледу нових територијалних и других уступака наоштра Србије.

На исходе наших досадашњих преговора и усклађивања односа са светом значајно утиче недовршеност српског друштва, преторска техника преговора коју велике силе користе у пословању са слабијим државама, као и непотпуно сагледавање циљева које има друга страна.

Нефункционалне институције, привид демократије, распрострањена корупција и узурпација власти стављају општи интерес у сенку интереса ужих група и крупног капитала. И

поред домаће памети, струке и науке, често у свет шаљемо неодговарајуће заступнике који другу страну наводе да у нама види плен, а не партнера. Критичка мисао је значајно ослабљена склоношћу да усвојимо идеолошке пречице и да некритички преуземо наметнуте закључке. Уверење да некада Југославија, потом комунизам, а данас ЕУ немају алтернативу, ослобађа нас од тегаба критичког промишљања, које одбацујемо као непотребан губитак времена. Понекад космополитизам доказујемо самопорицањем или самоукидањем, понекад се поносимо затварањем у оквире своје делатности и изоловањем од проблема друштва у коме живимо. Једнако као европски, и наши политичари теже стицању и очувању власти и финансије моћи. То их чини управљивим и подложним личним уценама, што по правилу угрожава интересе друштва која они заступају.

У преговорима са слабијим државама, прагматични Запад је окренут тренутним циљевима, ради којих нуди обећања и наговештава уступке. По постизању циља, обећања се могу и заборавити, и поштују се само у случају где би кршење истих угрозило наредне преговоре, исходе и профит. Преговарањем у формату неформалних група избегава се било каква одговорност великих сила за непоштовање обавеза. И поред декларативних залагања за демократију, империјалним интересима највише одговарају аутократије и режими који зависе од једног лидера који суспендује институције система, који је подложен личним уценама и са којим се лакше послује. Империјални циљеви се ретко подударају са интересима друштва циљане државе, много чешће угрожавају здравље људи, воде у неконтролисану експлоатацију ресурса и радне снаге, уништавају животну средину зарад профита који се одлива из земље и урушавају суверенитет. Наведени исходи могу довести до отпора локалног јавног миљења, реакције институција и угрожавања аутократске власти. Све док власт ради у складу са интересима великих сила, њен опстанак се потпомаже снажним утицајем на медије, обмањивањем јавности и спољашњим утицајем на политички живот. Локалне власти уживају подршку све до појаве опозиционог лидера који би потпуније

и оданије радио на спровођењу империјалних интереса, и тада се власт мења оркестрирањем медијских кампања, а неретко и подстицањем насила. У датим околностима, интерес малих земаља може заштитити само функционална демократија, друштвени договор, кохезија у погледу кључних дугорочних циљева, али и отпор уценама и предаторским техникама које примењују велике силе.

Глобална потражња за минералима је значајно увећана, све чешћа су сучељавања водећих светских сила око доминације над кључним налазиштима. Услед несташице и раста цена, дипломатски, економски, медијски и војни апарати империјалних сила ангажовани су на очувању глобалне хегемоније над производњом минерала који покрећу савремену индустрију. Укупна вредност минералних ресурса на окупираним територијама Србије је око хиљаду пута већа од кредита којима нас охрабрују да прихватимо француско-немачки план, и барем двадесет пута већа од свега што се у Србији створи за годину дана. За присвајање наших ресурса загрејане су интересне групе повезане са агресијом НАТО-а 1999. Почетак експлоатације и сагласност финансијских институција условљени су решавањем статуса спорних територија, што умножава настојања да се што пре сломи сваки отпор формирању приштајинске државе и прибави валидан пристанак Србије. Велики значај за савремену индустрију имају и резерве бакра и других минералних ресурса на слободном делу територије Србије. Ако се противуставни пристанак Србије на губитак суверенитета и територијалне целовитости прибави без већих потешкоћа, тада не треба искључити ни нове идеје да се преузимање контроле над минералним резервама оствари путем новог прекрајања граница на штету Србије. Интерес грађана Србије тражи да се пружи сваки разуман отпор кршењу Устава, територијалном прекрајању и девастирању рударењу које планирају водеће светске компаније.

Борба за ресурсе прерасла је у сукоб водећих светских сила који се постепено заоштрава. Обуздавање незападних земаља које промовишу мултиполарни свет и претендују на кључне позиције у светској хијерархији зависи од способности политичког Запада да уступцима и притисцима изнуди подршку неопредељених зе-

Једнако као европски, и наши политичари теже стицању и очувању власти и финансијске моћи. То их чини управљивим и подложним личним уценама, што по правилу угрожава интересе друштва која они заступају

маља. Пример Србије је преседан који охрабрује неопредељене земље да своје одлуке доносе самостално, што једи релативно мали број милитантних представника политичког Запада и наводи их да затраже да Србија буде кажњена ампутацијом многих територија и свођењем на значајно мањи остатак чији би суверенитет био под надзором. Нажалост, поменути мањина има извесног утицаја на ставове за које се залаже неформална група са којом тренутно преговарамо.

Међу циљевима земаља Северноатлантске алијансе је инсистирање на моралној исправности, због чега непоколебљиво одричу своју одговорност за подстицање ратова, етничко чишћење, вршење ратних злочина, убиства лидера незападних земаља, коришћење забрањеног оружја против цивилног становништва, подстицање тероризма и свесно уништавање животне средине великих размера. У настојању да негирају своју одговорност за досадашња непочинства на Балкану, земље Северноатлантске алијансе врше снажан притисак на Србију да их амнестира преузимањем туђег дела кривице на себе. Понижење које би настало свесним и нечасним прихватањем неправде урушило би осећај самосвојности и поноса, што би сломило сваки даљи отпор наметању туђих интереса, неповољних решења и одумирању идентитетских и културних вредности.

Потребно је промовисати проактиван приступ преговорима са светом, усагласити интересе српског друштва, огласити их и активно се залагати за њих. Потребно је тражити подршку свих страна да се решења проблема траже и примењују на мирољубив начин, без прогона цивилног становништва и

уз поштовање људских права у складу са стандардима цивилизованог света.

Решења би требало темељити на европским вредностима и градњи мултиетничког друштва отвореног за све вероисповести и културе. Неопходно је инсистирати на заштити људских права за све, па и за српски народ, чија се права свесно и превише често суспендују ради остваривања геополитичких циљева на Балкану. У оквиру сарадње са европским земљама, потребно је пружити подршку напредним снагама ради обнављања европског суверенитета и европских вредности, са циљем да таквој Унији приступи суверена и целовита Србија.

Обавеза сваког грађанина Србије и свих институција система је обесхрабривање и дискредитовање сваког кршења Устава, узурпације власти и одлучивања изван институција система. Не треба прихватити, нити примењивати план који нуди неформална група. Прихватање немачко-француског плана може довести у питање суверенитет и територијални интегритет Републике Србије у целини. План није утемељен на европским вредностима, док неки његови исходи могу бити препрека европским интеграцијама. Надлежне институције не смеју занемарити обавезу да се одупру противуставним радњама које угрожавају будућност државе и друштва. Потребно је охрабрити све друштвено одговорне институције и појединце да делују у правцу заштите Устава, суверенитета и територијалног интегритета.

Требало би активно сузбијати и обесхрабрити сва решења која носе семе нових проблема. Имајући у виду планирани улазак земаља Балкана у ЕУ, лишено је смисла свако издвајање делова суверених држава, прекрајање граница, раздвајање народа и стварање држава које прогоне становништво на основу етничке припадности. Недопустиво је коришћење насиља и уцена као инструмената за постизање политичких циљева и треба му пружити разуман отпор. Ниједан народ не сме бити прогоњен. Идентитетске и културне вредности сваког народа, па тако и нашег, представљају драгоцену део светског наслеђа. Брига о добробити сопственог народа и љубав према њему је дужност од које не разрешава ни хвале вредна брига и љубав за друге.

Аутор је редовни члан Српске академије наука и уметности